

UNIVERZITA
KARLOVA
V PRAZE

Freemovers

Jak vycestovat do zahraničí
„na vlastní pěst“

2015 / 2016

Obsah

Kdo je freemover?	3 /
Jak začít?	5 /
Obecné podmínky pro přijetí	8 /
Financování zahraničního studia	10 /
Praktické informace	12 /
Informační portály některých vybraných států	13 /
Poznámky	19 /

Freemovers

Jak vycestovat do zahraničí „na vlastní pěst“

Cílem této informační brožury je napomoci studentům UK při počáteční orientaci v relativně nepřehledné oblasti individuálně zajišťovaných studijních a výzkumných pobytů v zahraničí. Informace se týkají zejména hlavních zásad a doporučení při plánování a zařizování freemover pobytů. Další informace se vztahují k možnostem jejich financování. Zájemcům je také nabídnuto velké množství užitečných odkazů na domácí a zejména zahraniční webové stránky, kde mohou nalézt důležité informace týkající se univerzit, studijních oborů, finančních zdrojů, stipendií a dalších praktických záležitostí, které jsou s individuálně zajištěnými pobyty v zahraničí spojeny.

Většina studentů UK vycestuje do zahraničí v rámci programu Erasmus+, protože je to osvědčený, zaběhnutý, dobře fungující a patrně i neznámější program pro studentskou mobilitu. Navzdory velkému množství bilaterálních či meziuniverzitních/fakultních vazeb však UK či její fakulty samozřejmě nemají uzavřené dohody se všemi univerzitami, na kterých by si někteří studenti UK přáli studovat. Z těchto důvodů si někteří zájemci svůj zahraniční studijní pobyt zařizují individuálně a do zahraničí vyjíždějí jako tzv. freemovers.

Kdo je freemover? ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■

Neexistuje jediná všeobecně uznávaná definice freemover studentů. V rámci této souhrnné informace jsou za freemover studenty považováni všichni studenti, kteří si studijní či výzkumný pobyt a jeho financování zcela nebo z větší části zajišťují individuálně. V přímém protikladu k freemover pobytům stojí zahraniční studium v rámci různých programů jako je Erasmus+ či CEEPUS.

Cílem této brožurky je poskytnout rady, inspiraci a informace i pro studenty, kteří vycestují prostřednictvím nějakého programu či studentské organizace (př. IFMSA), ale musí si sami zajistit financování takového pobytu.

Co je třeba si uvědomit?

Než podniknete první kroky k zajištění vašeho zahraničního studia, je potřeba zvážit několik důležitých okolností.

Zařídít si zahraniční studium na vlastní pěst je časově náročný proces.

Trvá relativně dlouhou dobu, než si vyhledáte vhodné informace nebo než vám někdo odpoví na vaše dotazy. Dokonce se stává, že vám někdo neodpoví vůbec. Relativně dlouhou dobu (řádově měsíce)

trvá procedura přijímacího řízení nebo žádosti o stipendium (viz dále). Další čas vám také zabere vypracování a zařizování všech podkladů pro studium (tj. motivační dopisy, doporučující dopisy).

Začněte plánovat a zajišťovat studijní pobyt dlouho dopředu.

Začněte se zařizování pobytu aspoň 1 rok dopředu, v některých případech je možné, že vám bude stačit daleko méně času, v jiných případech (např. stipendia Fulbrightovy komise) je z procedurálních důvodů dokonce nutno začít s přípravou již 1,5 roku dopředu.

Informace nejsou shromážděny na tomtéž místě.

Veškeré informace, které budete potřebovat pro zajištění zahraničního pobytu (tj. studijní informace, informace o získání stipendia, praktické informace aj.), jsou rozptýlené na mnoha místech. Některé univerzity mají na svých stránkách zvláštní sekci určenou zahraničním studentům – free-moverům, většina z nich ovšem nikoli. Proto si tyto informace musíte vyžádat z různých zdrojů e-mailem, poštou či telefonicky.

Ujasněte si svá očekávání, důvody a cíle pro zahraniční pobyt.

Dobře si promyslete důvody, proč vlastně chcete do zahraničí vycestovat. Je to jazyk, váš výzkum, práce na bakalářské/diplomové/disertační práci, jedinečné kurzy...? Tyto úvahy a záměry se pak odrazí ve vašem motivačním dopise, projektu pro zahraniční pobyt, ve zdůvodnění potřeby stipendia v žádosti o udělení finanční podpory. V komunikaci s univerzitou či poskytovateli stipendií je nutné prokázat, že máte jasný cíl a konkrétní představu o náplni vašeho zahraničního pobytu.

Výhody freemovers

- **Studijní pobyt na univerzitě, která splňuje představy studenta**
Ne se všemi univerzitami, fakultami má UK či vaše fakulta dohodu.
- **Student si může sám stanovit dobu trvání pobytu**
- **Možnost domluvit si individuální studijní plán**

Nevýhody freemovers

Časová a organizační náročnost (viz výše)

Náročnost na vyhledání relevantních informací

Na rozdíl od Erasmus+ studentů nemáte k dispozici přesně stanovený plán, jak postupovat, kam co poslat, jaký formulář vyplnit. Vše si musíte zajišťovat sami. To vyžaduje spoustu e-mailů, telefonátů či osobního vyřizování.

Vzdělání ze zahraničí nemusí být automaticky uznáno v ČR

Může se stát, že vámi vybrané a absolvované kurzy v zahraničí jsou na špičkové úrovni a jsou ve svém oboru jedinečné, přesto nemusí být vaší fakultou uznány. Nemusí se shodovat s obsahem či zaměřením kurzů vaší fakulty. Pokud vám vaše fakulta zahraniční studium neuzná, může dojít k tomu, že si budete muset prodloužit studium, což může zkomplikovat vaše plány. Za překročení standardní doby studia zvýšené o 1 rok jste povinni platit poplatky za tzv. delší studium (blíže viz <http://www.cuni.cz/UK-176.html>). Abyste se vyhnuli těmto možným komplikacím, doporučujeme

konzultovat vámi vybrané kurzy konané na zahraniční univerzitě předem s garantem vašeho studijního oboru vaší katedry.

Možné problémy s finančním zajištěním pobytu

Nejen samotné studium, ale i finanční prostředky pro pokrytí nákladů na dopravu, stravu a život v zahraničí si sháníte sami. Na některých vysokých školách (např. ve Velké Británii) platíte školné. Je proto třeba hned od začátku zjišťovat všechny náklady na zahraniční pobyt. Zjistěte si maximum konkrétních informací, protože v některých žádostech o udělení stipendia (např. Fond mobility UK) je třeba uvést konkrétní částky, které budete potřebovat na dopravu, školné, stravu aj.

Jak začít?

Základem je získání maxima informací:

Vytipujte si vhodné potenciální univerzity (katedry).

Vyberte si raději několik potenciálních univerzit, které by vyhovovaly vašemu záměru. Důvodem je, že ne všechny katedry s vámi budou komunikovat a ne všechny katedry vás budou ochotny přijmout nebo nebude přijetí ke studiu z jiných důvodů možné.

Konzultujte svůj plán s garantem svého studijního oboru.

Je velmi užitečné konzultovat svůj záměr dopředu s kompetentními osobami na vaší fakultě, katedře a studijním oddělení. Zjistěte si, zda budou vámi vybrané kurzy následně na vaší fakultě uznány. Obratě se na garanta svého studijního oboru, pedagogy své katedry, kteří vám následně podepíší doporučující dopis nebo vám mohou dokonce pomoci při kontaktování dané zahraniční katedry. Někdy se doporučuje, aby kontakt s univerzitou za vás učinil právě váš školitel nebo jiný pedagog katedry.

Konzultujte svůj plán se studenty, kteří jako freemovers v zahraničí již studovali.

Od svých zkušenějších kolegů získáte velmi cenné a praktické informace, které většinou nejsou nikde jinde dostupné.

Informujte se o praktickém životě v dané zemi

Zjistěte si zejména náklady na cestování (letenky, jízdenky) a ubytování, protože tyto dvě položky tvoří drtivou většinu vašich nákladů spojených se životem v zahraničí. Utvořit si realistický odhad nákladů na život v dané zemi je důležité také z toho důvodu, že v některých případech uvádíte konkrétní částky do žádosti o udělení stipendia. Dále je důležité zjistit, kde budete bydlet, jaké je k dispozici vybavení, zda a kde budete mít přístup k internetu, jak se do daného místa dopravíte apod. Informujte se také o adrese nejbližšího českého zastupitelského úřadu. Zjištění těchto praktických informací by nemělo představovat velký problém, protože většina univerzit na svých stránkách má speciální informace pro zahraniční studenty. Z českých zdrojů můžete také využít stránky Ministerstva zahraničí ČR, které má na svých stránkách tzv. STI, tj. souhrnné teritoriální informace o jednotlivých zemích (viz <http://www.mzv.cz>). Naleznete zde užitečné a praktické informace o politice, ekonomice, kulturních zvyklostech apod.

Jak vyhledat vhodnou univerzitu?

KrychléorientaciVám můžepomocidatabázeBraintrackUniversityIndex<http://www.braintrack.com/>, přehledný vyhledávač všech univerzit na světě.

Jak porovnat potenciální univerzity

Nejdříve si vyberte několik univerzitních kateder, kde byste chtěli studovat nebo provádět výzkum. Zvažte, co je pro vás nejdůležitější. Níže uvádíme nejdůležitější kritéria při výběru zahraniční univerzity:

Celková kvalita univerzity

Pokud vám jde zejména o prestiž univerzity v mezinárodním srovnání, můžete k užitečnému přehledu využít Akademický žebříček světových a evropských univerzit. <http://www.arwu.org/>. Tento žebříček je sestavován v závislosti na vědeckém působení univerzity (počet odborné článků publikovaných v prestižních vědeckých časopisech, množství citací odborníků apod.). Nezapomínejte ovšem na to, že tento žebříček se týká univerzity jako celku, fakulty a katedry v rámci univerzity mohou mít odlišnou úroveň.

Nabídka kurzů

Zjistěte si, jaké kurzy daná katedra nabízí, jak vypadají sylaby těchto kurzů a také to, kdo je vyučuje. Ujistěte se také, že vám absolvování těchto kurzů bude následně uznáno na vaší domovské fakultě (viz výše).

Personál

Pokud jedete na zahraniční univerzitu zpracovávat závěrečnou či jinou odbornou práci nebo provádět výzkum, jistě bude pro vás důležité, jací vyučující na dané katedře působí, protože s nimi pak můžete tyto vaše studijní či výzkumné aktivity konzultovat. Dobrým vodítkem je to, zda se jména těchto odborníků, pedagogů a výzkumníků objevují v odborných publikacích, v prestižních odborných časopisech apod.

Zaměření katedry, výzkumný záměr apod.

Zjistěte, zda profil vámi vybrané katedry odpovídá vašemu zájmu a zaměření vaší odborné práce. Na webových stránkách katedry byste měli nalézt informace o zaměření katedry nebo o jejím výzkumném záměru a oblasti, ve které se katedra profiluje. K orientaci také poslouží nabízené kurzy a profily pedagogů.

Typ studia

Celý studijní program (degree study).

Zahraníční univerzity nabízejí vystudování celého studijního programu. V tomto případě se budete řídit informacemi pro zahraniční studenty, které získáte z webu fakulty.

Část studijního programu (1-2 semestry)

Častěji však studenti volí tu variantu, kdy studují na univerzitě kratší dobu a pak se vrací opět na UK. Zjistěte si, zda daná univerzita takové pobyty umožňuje.

Pouze některé univerzity mají na svých stránkách informace pro tento typ pobytu.

Individuální studium

Tento typ studia je běžný zejména pro studenty a doktorandy, kteří pracují na své diplomové, resp. disertační práci. Mohou navštěvovat kurzy dané katedry nebo vůbec žádné kurzy neabsolvuji a pracují na své práci v laboratoři, knihovně a konzultují svůj výzkum s profesory dané katedry. Informace o tomto typu studia jsou natolik specifické, že se na webu univerzity nevyskytují. Podmínky pro tento typ studia jsou odvislé od vaší individuální dohody se zahraniční univerzitou.

Jak postupovat při kontaktování zahraniční univerzity?

Pokud vámi vybraná univerzita nemá na svých stránkách informace pro freemovery nebo jsou informace nedostatečné nebo se nehodí pro vámi zamýšlený typ pobytu, postupujte následovně:

Vyhledejte konkrétní pracoviště (katedru) a zjistěte si o ní maximum informací.

Oslovte vedení katedry.

Můžete oslovit buď vedoucího katedry, nebo jiného člena katedry, kterého znáte jako odborníka a se kterým byste chtěli spolupracovat. Pro první kontakt postačí e-mail, ve kterém se krátce představíte, napíšete, čím se zabýváte, popíšete stručně váš studijní/výzkumný záměr a krátce zdůvodníte, proč jste si vybrali právě toto pracoviště. Zeptejte se, zda a za jakých okolností je daná katedra vás ochotna přijmout ke studiu/výzkumu. Vedení katedry nabídněte, že pošlete další dokumenty (např. projekt vaší práce, doporučující dopisy a další informace), aby váš případný pobyt mohla zvážit.

Zašlete dokumenty, které si hostitelská instituce vyžádá.

V případě, že o vás katedra projeví zájem, pošlete nejlépe poštou dokumenty, které po vás bude vyžadovat. Patří mezi ně zpravidla následující doklady:

- Doporučující dopis
- Motivační dopis, ve kterém popíšete vlastní záměr studia nebo výzkumu
- Projekt bakalářské/diplomové/disertační práce

Vyžádejte si akceptační dopis.

Akceptační dopis (letter of acceptance, letter of invitation) je oficiálním dokumentem zahraniční univerzity, ve kterém vyjadřuje souhlas s vaším studijním/výzkumným pobytem. Tento dokument je také ve většině případů nutný pro žádost o stipendium (viz kapitola „financování zahraničního studia“).

Obecné podmínky pro přijetí

Následující podmínky pro přijetí na zahraniční univerzitu se týkají všech freemoverů. Uvádíme nejčastější podmínky, se kterými se můžete při vašem úsilí studovat v zahraničí setkat. Jednotlivé požadavky se mohou lišit v závislosti na konkrétní univerzitě. Univerzita nemusí vyžadovat všechny níže uvedené.

- **Přihláška**

- **Kopie překladu diplomu** (nebo dodatek k diplomu)

- **Doporučující dopisy**

Pravděpodobně nejvýhodnějším postupem v tomto směru je, že si doporučující dopis zformulujete sami, a pak teprve za garantem vašeho studia, školitelem či jiným členem katedry půjdete, aby vám doporučující dopis podepsal. Pedagogové většinou nemají příliš času sepisovat doporučující dopisy. Vaši iniciativu uvítají, návrh vašeho doporučujícího dopisu mohou doplnit, upravit apod., ale vy sami nejlépe dokážete vystihnout, v čem jste dobří, výjimeční, čím můžete zaujmout apod. V doporučujícím dopise by měl váš školitel zhodnotit vaše studijní výsledky, přístup ke studiu a také vaši schopnost komunikovat v cizím jazyce. Doporučující dopisy by měly být na hlavičkovém papíru.

- **Jazykové znalosti** (kopie certifikátů)

Vyplatí se investovat čas i peníze do jazykových kurzů. Využijte prázdniny či jiný volný čas ke studiu jazyků.

- **Životopis**

Pro studium v Evropě doporučujeme použít formulář životopisu Europass – viz <http://www.europass.cz/>

- **Motivační dopis**

Motivační dopis vám dává prostor prezentovat vaše schopnosti, znalosti a také záměry a důvody, proč jste si vybrali danou univerzitu, čeho chcete dosáhnout, proč považujete zahraniční pobyt na dané univerzitě za přínosný, v čem vám ten pobyt pomůže přínosný atp. Také se doporučuje zaslat dopis s popisem dosavadního studia nebo případné praxe a profesionálních zájmů.

- **Projekt pro studium a výzkum**

Pokud jedete do zahraničí zejména kvůli tomu, abyste zde pracovali na své odborné práci, její projekt (nejlépe v jazyce, ve kterém budete studovat) je nezbytnou přílohou vaší žádosti o studium.

- **Další** – př. kopie pasu, transkript studijních výsledků, sylaby absolvovaných předmětů

Tyto náležitosti se mohou, ale nemusí v podmínkách k přijetí vyskytovat. V každém případě však respektujte všechny podmínky a dokumenty, které po vás přijímací univerzita požaduje. Vyhněte se tomu, že by vaše žádost o studium/výzkum byla zamítnuta na základě nesplnění formálních podmínek.

Jak psát motivační dopis? (letter of motivation, cover letter)

Motivační dopis je velmi často nezbytnou součástí žádosti o studijní pobyt, o stipendium či o zaměstnání. V motivačním dopisu se obvykle prolínají prvky životopisu a vašich perspektivních profesionálních plánů. Účelem motivačního dopisu je sdělit adresátovi více než se vejde do přihlášky nebo životopisu. Je to příležitost, jak přijímací instituci přesvědčit o vašich kvalitách. Jak název napovídá, jeho cílem je popsat vaši obecnější motivaci ke studiu v zahraničí, rozepíšete zde vaše studijní záměry, znalosti, přednosti nebo vaše kariérní plány. Přílišná skromnost tu není na místě. Na druhé straně ovšem nesmíte své kvality a schopnosti přeceňovat. Při psaní motivačního dopisu buďte zdravě sebevědomí. Snažte se přesvědčit adresáta, že jste vhodným kandidátem pro studijní pobyt pro udělení stipendia apod. Motivační dopis by měl mít logickou strukturu, jasné formulace a stručný, nebyrokratický styl. Než začnete psát motivační dopis, ujasněte si své cíle, představy a důvody, proč chcete vycestovat na zahraniční univerzitu. V motivačním dopise neopakujte pouze to, co jste napsali do životopisu či přihlášky. Snažte se tyto informace dále rozvést a prohloubit. Motivační dopis nepište na poslední chvíli, naopak, snažte se jej zformulovat co nejdříve, abyste jej mohli postupně upravovat. Doporučujeme, abyste nechali váš motivační dopis přečíst jiným lidem, kteří vám mohou s formulací dopisu pomoci, inspirovat, popř. upozornit na chyby či nejasnosti v textu.

Jak zpracovat plán pro studium, projekt činnosti apod.?

Jednou z nejdůležitějších příloh k žádosti o studium a také k žádosti o stipendium je projekt vaší studijní či vědecké činnosti. Od motivačního dopisu se liší tím, že je daleko specifičtější, zaměřený pouze na vaše studijní či vědecké záměry. V motivačním dopise plány tohoto typu také zmiňujete, ale rozepisujete zde zejména vaše kvality, přednosti a obecnější motivaci ke studiu v zahraničí. Stejně jako v případě motivačního dopisu, buďte maximálně konkrétní. Pokud jedete do zahraničí zejména studovat, napište, na jakou katedru jedete, které kurzy vás zajímají a z jakého důvodu. Dále můžete zmínit i konkrétní jména pedagogů a badatelů, se kterými budete v kontaktu. Pokud jedete na zahraniční univerzitu zpracovávat odbornou (bakalářskou, diplomovou, disertační) práci, přiložte k žádosti o studium a/nebo stipendium projekt této práce, ve kterém váš projekt popíšete, nastíníte cíle práce, osnovu, literaturu apod. Zdůvodněte také, proč je vaše odborná práce důležitá a proč jedete zpracovávat práci právě na vámi vybrané místo. Důvodem může být kvalitně vybavená knihovna, vynikající laboratoř, přístroje, kvalitní světoznámí odborníci, jejichž publikace se běžně objevují v prestižních časopisech a publikacích aj. Jinými slovy, do projektu studia na zahraniční univerzitě napíšete konkrétně, proč tam jedete, co tam budete dělat, čeho a jak chcete dosáhnout.

Financování zahraničního studia

Pomineme-li financování zahraničního studia z vlastních prostředků, existuje zhruba 5 základní typů finančních zdrojů na váš pobyt. Z domácích zdrojů se nabízejí univerzitní prostředky (zejména Fond mobility UK) a pak také stipendia Domu zahraniční spolupráce (DZS), který je příspěvkovou organizací Ministerstva školství. Pak jsou to rozličné domácí nadace. V zahraničí můžete využít 2 typy stipendií. Některé univerzity mají vlastní stipendijní programy. Druhou variantou jsou různé typy veřejné podpory (vládní, ministerská stipendia apod.).

Na stipendia neexistuje právní nárok, stipendijní organizace si samy určují pravidla při výběru stipendistů a samy rozhodují, komu stipendium udělí. Získání finanční podpory není samozřejmostí. Doporučujeme tedy kombinovat různé zdroje financování (např. Fond mobility UK s nadacemi nebo domácí a zahraniční zdroje). Zvýšíte tím tak šanci na získání finanční podpory. Další důvod pro kombinování finančních zdrojů spočívá v tom, že pouze některé stipendijní organizace (zejména zahraniční) nabízejí dostatečnou finanční podporu, která pokryje všechny vaše náklady spojené se zahraničním pobytem. Fond mobility UK poskytuje pouze polovinu z realistického odhadu nákladů, domácí nadace poskytují zpravidla příspěvky, které tvoří pouze zlomek celkových potřebných nákladů.

V některých případech upozorňují stipendijní organizace, že nelze kombinovat některé druhy stipendií. Nelze například získat současně podporu na týž pobyt z Fondu mobility UK a jiného zdroje z prostředků MŠMT.

Základní informace a odkazy na webovské stránky informující o možnostech financování zahraničního studia jsou uvedeny níže v textu.

Přehled zdrojů financování zahraničního studia

V České republice

- Univerzita Karlova v Praze (Fond mobility UK)
- stipendia ministerstva školství (DZS)
- nadace

V zahraničí

- na přijímací univerzitě
- vládní a jiná stipendia dané země

Fond mobility UK

FM UK poskytuje finanční příspěvky pro 1-2 semestrální zahraniční pobyty, zejména pro studenty magisterských a doktorských studijních programů. FM UK dále podporuje krátkodobé vědecké a výzkumné pobyty v zahraničí. Vyplníte příslušný formulář, doplníte jej akceptačním dopisem zahraniční univerzity, doporučujícím dopisem, motivačním dopisem a dokladem o znalosti jazyka (blíže viz <http://www.cuni.cz/UK-43.html>).

Dům zahraniční spolupráce – Akademická informační agentura.

DZS je příspěvkovou organizací MŠMT. AIA je její součástí, která shromažďuje informace o nabídkách studijních pobytů a organizuje také stipendijní výběrová řízení. AIA informuje o nabídkách stipendií v jednotlivých zemích. Dále informuje o stipendiiích na základě mezinárodních dohod. Tato nabídka není specifikována na konkrétní zahraniční vysoké školy. Předpokládá se, že si v souvislosti s vaším studijním oborem sami vyhledáte univerzitní studia, o která máte zájem. V rámci mezinárodních dohod existují 2 hlavní formy finanční podpory:

- výběrová řízení – o tento typ stipendia se mohou ucházet studenti všech veřejných VŠ. Ve většině případů se vypisuje výběrové řízení ve formě pohovoru v příslušném jazyce. Výběrová komise během pohovoru hodnotí studijní či výzkumný záměr, motivaci ke studiu, jazykovou vybavenost a komunikační schopnosti uchazečů. Na některé studijní pobyty je prováděn výběr pouze na základě předložené dokumentace uchazečů.
- rozpisy kvót – jedná se o stipendijní místa přidělená konkrétním veřejným VŠ. Jestliže má UK přidělenou kvótu, tj. určitý počet stipendijních míst, provádí nominace kandidátů rektorát. Uchazeči o tato stipendijní místa proto podávají Návrh na vyslání / Žádost o přiznání stipendia na rektorát UK.

Další informace naleznete na stránkách DZS: <http://www.dzs.cz>

Přehled českých i zahraničních nadací, grantových agentur či jiných organizací poskytujících stipendia pro zahraniční studijní pobyty (stejně jako některé možnosti vlastních stipendijních pobytů) **naleznete zde:**

<https://www.cuni.cz/UK-4797.html> nebo <https://www.cuni.cz/UK-3763.html>

Mezinárodní portály

Na různých zahraničních webových stránkách můžete nalézt vyhledávače stipendií či jiné portály, které se na studium v zahraničí a jejich financování specializují. Jeden příklad za všechny:

<https://www.scholarships.com/>

Nezbytné dokumenty pro žádost o stipendium

K žádosti o stipendium se podávají podobné dokumenty jako k žádosti o přijetí ke studiu. K žádosti zpravidla přikládáte životopis, motivační dopisy, 1-3 doporučující dopisy, doklad o znalosti jazyků, plán studia, projekt činnosti, projekt odborné práce apod. Do žádosti o stipendium je nutné často napsat i konkrétní rozpočet vašeho studijního/vědeckého pobytu. Rozpočet zahrnuje zejména cestovné, zdravotní pojištění, na některých univerzitách školné, ubytování a stravu. V některých případech přistupují další náklady – např. náklady na očkování. Je důležité, aby váš rozpočet byl maximálně konkrétní. Zjistěte si např. ceny letenek, výše školného, ubytování a přibližnou částku za stravu v dané zemi. Stipendijní organizaci tím dáváte najevo, že svůj pobyt máte dobře rozmyšlený a že vaše odhady nákladů jsou podloženy skutečnými cenami. Snažte se uvést co nejpřesnější částky nebo reálné odhady. V žádném případě se nesnažte „předražovat“ náklady. Stipendijní organizace zpravidla mají přehled o cenách v dané zemi a v takovém případě by vám žádost zamítly.

Ačkoli k žádosti o stipendium dáváte v zásadě stejné dokumenty, jejich znění by nemělo být totožné. Tak například v motivačním dopise, který přikládáte k žádosti o studium, nemusíte finanční stránku vaší iniciativy rozebírat. Naopak, v motivačním dopise, který adresujete na stipendijní organizaci, zdůrazněte, proč peníze ke studiu potřebujete, jaká je vaše finanční situace, jaké jsou náklady na studijní pobyt apod.

Pro rekapitulaci uvádíme přehled nejčastěji požadovaných dokumentů:

- Příhláška-formulář: realistický odhad nákladů (rozpočet)
- Doporučení 1-3 odborných garantů
- Doklad o přijetí na univerzitu
- Osvědčení o znalosti jazyka (jazyků)
- Motivační dopis
- CV
- Plán studia, projekt činnosti, projekt odborné práce apod.
- Potvrzení o finančním zajištění části studijních nákladů z jiných zdrojů
- Potvrzení, že studium v zahraničí bude domácí univerzitou následně uznáno

Pozn. Výše uvedený přehled je obecný. Každá stipendijní organizace má své konkrétní požadavky, které mohou být odlišné od ostatních organizací. Pečlivě zkontrolujte, zda máte připraveny všechny předepsané dokumenty.

Praktické informace

Zajištěním akceptačního dopisu a stipendia vaše vyřizování zahraničního pobytu zdaleka nekončí. Zbývá vám ještě vyřídit další záležitosti. Především se jedná o:

- cestování
- pojištění
- ubytování

Patrně nejvíce starostí vám připraví zajištění ubytování, proto je třeba ubytování shánět co nejdříve – několik měsíců před odjezdem do zahraničí. Většina univerzit má vlastní ubytovací kapacity, ale některé univerzity tyto možnosti nemají. Zjištění, jaké jsou ubytovací možnosti pro danou univerzitu, by nemělo být náročné. Počítejte ale s tím, že některé univerzity dávají přednost při ubytování studentům, kteří přijeli v rámci nějakého výměnného programu a freemovery ubytovávají až v druhé řadě. Stejně jako u nás se studenti v zahraničí ubytovávají buď na studentské koleji, nebo se orientují na podnájem v soukromí. Ubytovaní na koleji nemusí být vždy absolutně komfortní, nespornou výhodou tohoto způsobu bydlení ovšem je, že jste v neustálém kontaktu s ostatními studenty. To vám umožňuje používat a rozšiřovat vaše jazykové schopnosti. Kontakt s ostatními studenty je také důležitý jako prevence před sociální izolovaností a případným steskem po domově.

Po návratu

Ještě než do zahraničí odjedete, nezapomeňte zjistit, jaké dokumenty budete muset předložit po návratu. Tyto dokumenty se týkají samotného studia a také financování studia, pokud jste obdrželi nějakou formu stipendia.

Od počátku pobytu si uchovávejte originály účtenek za cestování, ubytování, školné aj. Například Fond mobility UK požaduje, abyste v závěrečné zprávě uvedli, jak jste se stipendiem naložili, jakou část prostředků jste použili na cestování, ubytování aj. Jako přílohu k závěrečné zprávě FM UK předkládáte originály účetních dokladů.

Po návratu zpravidla vypracujete závěrečnou zprávu, ve které zhodnotíte váš studijní pobyt (čeho jste dosáhli, zda pobyt splnil vaše očekávání, zhodnotíte také kvalitu zahraniční instituce apod.)

Od přijímací univerzity si nepamenejte vyžádat doklad o studijních výsledcích (transcript of records apod.), na základě kterého vám pak vaše domácí fakulta uzná zahraniční studium. Ještě před odjezdem se ale ujistěte, že kurzy, které jste si vybrali ke studiu, vám budou na UK následně uznány.

Nejčastější dokumenty, které budete potřebovat po návratu ze zahraničního studia, jsou tyto:

- Závěrečná zpráva
- Originály účetních dokladů
- Transkript studijních výsledků
- Uznání studia v zahraničí

Informační portály některých vybraných států

Pokud jste se již rozhodli pro výzkumný nebo studijní pobyt v konkrétní zemi, můžete využít odkazy na národní akademické informační portály některých zemí či stipendijní programy podporující výzkumné pobyty v těchto zemích. Většina národních portálů uvádí seznamy univerzit a vysokých škol v dané zemi, popis systému vysokého školství, praktické informace o životě, studiu a výzkumu a informace o stipendiích pro zahraniční studenty.

Belgie

Study in Belgium – <http://www.studyinbelgium.be/en/>

Dánsko

Study in Denmark – <http://studyindenmark.dk/>

Estonsko

Study in Estonia – <http://www.studyinestonia.ee/>

Finsko

Study in Finland – <http://www.studyinfinland.fi/>

Francie

CEFRES – ústav pro výzkum v oblasti humanitních a sociálních věd. Ústav nabízí stipendia pro mladé frankofonní vědce <http://www.cefres.cz>

Francouzský institut - nabízí řadu jazykových kurzů a užitečné odkazy v oblasti kultury <http://www.ifp.cz>

Campus France – informační agentura pro studium ve Francii umožňuje - rychlé vyhledání studijních programů v tomto státě a získání francouzských vládních stipendií. <http://www.campusfrance.org>

Dále je možné nalézt informace na stránce France Diplomatie: <http://www.diplomatie.gouv.fr/en/>

Island

Stipendia a granty – obecné informace o studiu a nabídka několika typů stipendií a grantů pro studenty zvažující pobyt na Islandu. <http://www.ask.hi.is/page/StudyInIceland/>

Na těchto stránkách také naleznete praktické informace o Islandu. <http://www.iceland.is/>

Itálie

Study in Italy – <http://www.study-in-italy.it/>

Kypr

Euroguidance – průvodce po vysokém školství na Kypru. <http://www.nrcg.dl.mlsi.gov.cy>

Lucembursko

Study Abroad in Luxembourg – portál o univerzitním vzdělávání v Lucembursku. Portál umožňuje rychlé vyhledání vhodného studijního programu a nalezení dalších informací o studiu v Lucembursku. <http://www.studyabroad.com/luxembourg.html>

Maďarsko

Campus Hungary – přehledný portál informující zájemce o studium v Maďarsku. Portál umožňuje vyhledání vhodného studijního programu na maďarských VŠ. Dále jsou zde uvedeny praktické informace pro život a studium v Maďarsku aj. <http://www.campushungary.hu>

Nizozemí

Study in Holland – <https://www.studyinholland.nl/>. Studenti zde mohou využít databázi Grantfinder pro vyhledání vhodného stipendia pro studijní pobyty v Nizozemí. <https://www.studyinholland.nl/scholarships/grantfinder>

Německo

Study in Germany – <https://www.study-in.de/en/>

DAAD (Deutscher Akademischer Austausch Dienst) - přehledný portál poskytující rozsáhlé informace o německých univerzitách, kurzech německého jazyka, studijních pobytech a databázi stipendií v Německu. <http://www.daad.de/deutschland/index.de.html>.

Aktuální nabídky zveřejňuje informační centrum DAAD v Praze.
<http://www.daad.cz>

Goethe Institut – poskytuje informace o studiu německého jazyka, vzdělávacích seminářů apod.
<http://www.goethe.de/>

Alexander von Humboldt Stiftung – uděluje výzkumná stipendia pro mladé vědecké pracovníky do 40 let. <http://www.humboldt-foundation.de>

Stipendia Česko-německého fondu budoucnosti – stipendia pro zahraniční pobyty českých vysokoškolských studentů, včetně doktorandů. <http://www.fondbudoucnosti.cz>

Norsko

Study in Norway – obsahuje kompletní informace pro studium a výzkum v Norsku. Portál informuje o norských VŠ, vzdělávacím systému, studijních oborech, pobytech, stipendiích a grantech atd.
<http://www.studyinnorway.no>

Polsko

Go Poland.pl – informační portál pro studium v Polsku. Zahrnuje mj. přehled polských vysokých škol a řadu užitečných odkazů. <http://www.go-poland.pl/pl>

Portugalsko

Study Abroad – portál informuje o stipendijních pobytech, studiu portugalštiny a dalších možnostech studia v Portugalsku.
<http://www.goabroad.com/study-abroad/search/portugal/study-abroad-1>

Rakousko

Rakouská výměnná služba - vzdělávací portál pro všechny studenty uvažující o studiu v Rakousku. Portál uvádí popis rakouského vysokého školství, umožňuje vyhledání studijních oborů a také vyhledání stipendií a výzkumných grantů pro všechny úrovně vzdělávání.
<http://www.oead.ac.at/>

program Aktion – nabízí stipendia pro studijní a výzkumné pobyty pro studenty magisterských a doktorských oborů s výjimkou oborů uměleckých. <http://www.dzs.cz/>

Rakouská databanka pro stipendia a výzkumné granty – umožňuje rychlé vyhledání vhodných forem finanční podpory pro pobyty v Rakousku. <http://www.grants.at/>

Řecko

Euroguidance Centre of Greece – průvodce řeckým vzdělávacím systémem. Portál mj. informuje o stipendiích pro akademické pracovníky a o nabídce pracovních příležitostí. <http://www.ekep.gr/>

Stipendia Onassisovy nadace - granty a stipendia pro akademické pracovníky, vysokoškolské pedagogy a výzkumné pracovníky s titulem Ph.D., umělce, učitele řečtiny jako cizího jazyka na základních a středních školách a studentům magisterských a doktorských studijních programů. <http://www.onassis.gr/english/scholars/announcement.php>

Slovinsko

Univerzita v Lublani – <http://www.uni-lj.si>

Švédsko

Průvodce pro VŠ studium – obsahuje důležité informace o VŠ studiu ve Švédsku – univerzity, přihlášky, přijímací řízení, financování, stipendia, ubytování, cestování atd. <http://studera.nu/startpage/>

Švýcarsko

Swiss University – webové stránky informující o podmínkách pro získání doktorandských vládních stipendií (do 35 let věku) na švýcarských VŠ. <http://www.swissuniversity.ch/>

Rektorská konference švýcarských univerzit – informační portál o systému švýcarských VŠ, který dále slouží k vyhledání studijních programů a stipendií. <http://www.crus.ch/>

Velká Británie a Irsko

British Council – nabízí rozsáhlé informace o studiu ve Velké Británii. Portál mj. nabízí jazykové kurzy a pobyty a stipendia <http://www.britishcouncil.org/czechrepublic.htm>

Education – portál určený pro vyhledání informací o studiu, včetně, doktorského ve Velké Británii. <http://www.educationuk.org/>

Infozee – portál určený všem zájemcům o studium ve Velké Británii. Zájemci se dozví vše o britském systému VŠ a požadavky pro přihlášky do postgraduálního studia. Portál dále nabízí přehled britských univerzit, informace o získání stipendií atd. <http://www.infozee.com/uk/>

Prospects – informační portál o studiu, nabídkách pracovních příležitostí pro výzkumníky ve Velké Británii. Portál také obsahuje vyhledávač stipendií pro zahraniční postgraduální pracovníky. K dispozici je dále on-line publikace o postgraduálním studiu ve Velké Británii.
<http://www.nxtbook.com/dal/graduateprospects/pguk/index.php>

Education Ireland – informační portál pro zájemce o studium a práci v Irsku. Portál obsahuje informace o akademickém a praktickém životě a slouží mj. k vyhledání studijních programů na irských VŠ. <http://www.educationireland.ie>

Mimoevropské státy

Japonsko

Study in Japan – přehledný portál určený všem zájemcům o studium v Japonsku. Portál umožňuje vyhledání univerzit v Japonsku a informuje o možnostech získání japonských vládních stipendií.
<http://www.studyjapan.go.jp/en/>

Kanada

Study in Canada – portál, který informuje o možnostech studia v Kanadě. Zvláštní pozornost je věnována postgraduálnímu studiu. Portál dále informuje o několika druhích stipendiích a grantech pro studenty a výzkumníky
<http://www.studyincanada.com/english/schools/index.asp?Preference=graduate>

Stipendia v Kanadě – přehled nabízených stipendií, včetně postgraduálních stipendií na jednotlivých kanadských univerzitách. Portál také umožňuje vyhledání univerzit a studijních programů v Kanadě http://www.studyincanada.ca/english/universities_canada.htm

USA

Průvodce studiem v USA – obsahuje odkazy na americké univerzity, stipendia a výzkumné projekty pro Ph.D. studenty a jiné výzkumníky
<http://www.usastudyguide.com/>

Studium v USA – informační portál pro mezinárodní studenty, včetně doktorandů, obsahuje seznam univerzit, studijních programů atd. <http://www.studyusa.com/>

Fulbrightova komise – stipendia pro studenty a vědecké pracovníky:
<http://www.fulbright.cz>

Robitschek Scholarship – stipendia pro nadané pregraduální studium v USA, spojené s prací na částečný úvazek <http://www.robtschek.org>

Mellonova nadace – nabízí mnoho různých typů stipendií, podporuje hlavně mladé vědce – po dosažení titulu Ph.D.: <https://mellon.org/>

Mayme and Herb Frank Scholarship Program – nabízí stipendia pro studium a výzkum federalismu a mezinárodní integrace <http://www.iaud.org>

American Fund for Czechoslovak Relief – poskytuje studijní granty pro mladé české a slovenské vědecké pracovníky a absolventy VŠ do 35 let
<http://www.cuni.cz/UK-2090.html>

Další

Study in Europe – rámcový informační portál o studiu v Evropě, který umožňuje všem zájemcům rychlé vyhledání konkrétních informací o studiu, výzkumu a finanční podpoře v jednotlivých Evropských zemích <http://www.study-in-europe.org>

Visegradský fond - nabízí několik typů výzkumných grantů a stipendií pro pregraduální a postgraduální studenty a další výzkumné pracovníky. Fond podporuje projekty v oblasti výzkumu, vzdělávání, výměn atd. <http://www.visegradfund.org>

Aktualizováno: srpen 2015